

STILLEHAVSOMRÅDET

EU's forbindelser med Stillehavsområdet har politiske, økonomiske og udviklingsmæssige dimensioner. EU er Stillehavsregionens næststørste handelspartner, og i juni 2018 blev der indledt forhandlinger om omfattende frihandelsaftaler med Australien og New Zealand. EU har et partnerskab med de 15 uafhængige østater i Stillehavet med fokus på udvikling, fiskeri og klimaforandringer og har desuden partnerskaber med de fire oversøiske lande og territorier samt med Stillehavsøernes Forum.

RETSGRUNDLAG

- Afsnit V (Unionens optræden udadtil) i traktaten om Den Europæiske Union (TEU)
- Afsnit I-III og V (fælles handelspolitik, udviklingssamarbejde og humanitær bistand, internationale aftaler) i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF)
- Rammeaftalen mellem Den Europæiske Union og Australien
- Partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde mellem Den Europæiske Union og New Zealand
- Partnerskabsaftalen mellem på den ene side medlemmerne af Gruppen af Stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS) og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater (Cotonouaftalen).

EU OG STILLEHAVSOMRÅDET

EU og Stillehavsområdet har langvarige forbindelser, fælles værdier og stærke økonomiske og handelsmæssige bånd. EU har udviklet partnerskaber med Australien, New Zealand, de 15 uafhængige østater i Stillehavet, de fire oversøiske lande og territorier (OLT'er) og Stillehavsøernes Forum (PIF).

EU, Australien og New Zealand er ligesindede partnere med fælles værdier og interesser. EU har udviklet tætte statslige forbindelser og tætte forbindelser mellem deres respektive private sektorer inden for en lang række områder såsom klimaforandringer og katastrofeforebyggelse, regelbaseret verdenshandel, sikkerhed og udvikling, teknologisk forskning og menneskerettigheder.

EU's forbindelser med Stillehavsøerne har traditionelt været baseret på udviklingssamarbejde inden for rammerne af partnerskabet mellem EU og landene i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-landene). I de seneste år er disse forbindelser

blevet udvidet til at omfatte andre sektorer som f.eks. miljø, god regeringsførelse, energi, klimaforandringer, fiskeri og menneskerettigheder.

A. Australien og New Zealand

1. Australien

Den [Europæiske Union og Australien](#) har et veletableret partnerskab, der går tilbage til 1960'erne. Grundlaget for de nuværende forbindelser er [rammeaftalen mellem Den Europæiske Union og Australien](#) fra 2017. Denne aftale fokuserer på politisk dialog, sikkerhedsspørgsmål, internationalt samarbejde, økonomi og handel, retlige anliggender, kultur og uddannelse, energi og miljø. Teksten er ved at blive ratificeret, men har været midlertidigt i kraft siden oktober 2018. Ud over denne traktat har EU og Australien undertegnet 19 bilaterale traktater, og der finder regelmæssigt bilaterale dialoger sted.

Australien er en vigtig handelspartner for Den Europæiske Union. I 2018 var EU Australiens tredjestørste bilaterale handelspartner hvad angår varer, idet samhandelen med varer tegnede sig for et samlet beløb på 47,7 mia. EUR. Australien er EU's 18. handelspartner, og EU's vigtigste eksportkategorier er maskiner, kemikalier og landbrugsprodukter. Australiens vigtigste eksportvarer til EU er mineraler, råstoffer og fremstillede genstande. EU og Australien fører forhandlinger om en frihandelsaftale for at lette den kommercielle udveksling mellem de to parter. Rådet gav Kommissionen mandat i maj 2018, og den første forhandlingsrunde fandt sted i Bruxelles i juli 2018. Anden runde blev afholdt i november 2018, og den [tredje](#) og seneste runde fandt sted i Canberra, Australien, i marts 2019.

2. New Zealand

Forbindelserne mellem EU og New Zealand reguleres i øjeblikket af [partnerskabsaftalen om forbindelser og samarbejde](#), som blev undertegnet den 5. oktober 2016. Aftalen fremmer det bilaterale samarbejde ved at styrke den politiske dialog og forbedre samarbejdet om økonomiske og handelsmæssige anliggender samt inden for en lang række andre områder, lige fra innovation, uddannelse og kultur til migration, terrorbekæmpelse, bekæmpelse af organiseret kriminalitet og cyberkriminalitet samt retligt samarbejde.

EU er New Zealands tredjestørste handelspartner efter Kina og Australien. I 2018 beløb den bilaterale handel med varer mellem EU og New Zealand sig til 9,5 mia. EUR. New Zealands vigtigste eksportvarer til EU bestod af fødevarer og råstoffer, mens EU's vigtigste eksportvarer til New Zealand var maskiner og transportudstyr. De to parter forhandler i øjeblikket om en [frihandelsaftale](#). Efter Rådets godkendelse af et mandat for EU den 22. maj 2018 blev forhandlingerne formelt indledt den 21. juni 2018. Den første runde blev afholdt den 16.-20. juli 2018, og de to parter nåede til enighed på de fleste forhandlingsområder. Den anden runde fandt sted den 8.-12. oktober 2018 i Wellington, New Zealand. Den tredje og seneste runde blev afholdt i Bruxelles den 18.-22. februar 2019. Den fjerde runde forventes at finde sted i New Zealand i maj 2019.

B. Andre lande i Stillehavsområdet

De 15 uafhængige østater i Stillehavet^[1] har tilsammen et areal på 528 000 km² og er en del af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet (AVS-staterne). EU's forbindelser med de uafhængige østater i Stillehavet har fokus på udviklingssamarbejde, fiskeri og klimaforandringer.

EU's strategi over for de uafhængige østater i Stillehavet er fastsat i den fælles meddelelse fra 2012 med titlen »[Mod et nyt udviklingspartnerskab mellem EU og Stillehavsområdet](#)«. Den bygger på rammen for [Cotonouaftalen](#) med AVS-landene, som udløber den 29. februar 2020. I oktober 2016 vedtog Europa-Parlamentet en [beslutning](#) om fremtiden for forbindelserne mellem AVS og EU efter 2020. I december 2017 forelagde Kommissionen et forslag til forhandlingsdirektiver for Rådet. I Parlamentets [holdning](#) til de kommende forhandlinger, der blev vedtaget den 14. juni 2018, blev den foreslåede overordnede struktur for det fremtidige samarbejde mellem AVS og EU hilst velkommen, og betydningen af at styrke den parlamentariske dimension i partnerskabet blev gentaget. Rådet vedtog forhandlingsmandatet til den fremtidige aftale mellem EU og AVS-landene i juni 2018. AVS-landene vedtog deres forhandlingsposition den 30. maj 2018. De formelle forhandlinger blev indledt den 28. september 2018, og den første forhandlingsrunde blev afsluttet i december 2018. Drøftelserne skal afsluttes, inden aftalen udløber i 2020.

EU er Stillehavsområdets [femtestørste handelspartner](#) med en samhandel til en værdi af 1,5 mia. EUR i 2018. Forhandlingerne om en omfattende økonomisk partnerskabsaftale (ØPA) mellem EU og østaterne i Stillehavet blev sat i bero i 2015 i afventning af en evaluering af forvaltningen af fiskeriressourcerne i Stillehavet. I mellemtiden [har EU indgået en midlertidig ØPA med Papua Ny Guinea og Fiji](#), som blev ratificeret af Europa-Parlamentet i januar 2011. Samoa har for nylig afsluttet sin tiltrædelsesproces til ØPA'en og begyndte at anvende aftalen midlertidigt den 31. december 2018. Salomonøerne indgav en formel anmodning om tiltrædelse i 2018, og forhandlingerne er i gang. Ligeledes i 2018 udtrykte Tonga sin hensigt om at tiltræde ØPA'en.

EU er den tredjestørste donor af [udviklingsbistand](#) til AVS-landene i Stillehavsområdet efter Australien og Japan. [Den Europæiske Udviklingsfond](#) (EUF) er det vigtigste instrument til ydelse af EU-bistand til udviklingssamarbejde under Cotonouaftalen. Midlerne til AVS-landene i Stillehavet og regionens fire oversøiske lande og territorier beløb sig til ca. 800 mio. EUR i perioden 2014-2020 under 11. EUF. Midlerne fra 11. EUF suppleres af en række tematiske programmer inden for rammerne af forskellige finansieringsinstrumenter.

De uafhængige østater i Stillehavet står over for store udviklings- og klimaudfordringer. Hvad angår klimaforandringer støttede EU og de små udviklingsøstater i Stillehavet indgåelsen af en ambitiøs, global aftale under FN's 21. klimakonference (COP21) i

[1]De 15 uafhængige østater i Stillehavet er: Fiji, Papua Ny Guinea og Østtimor, der tilsammen tegner sig for 90 % af regionens landområde og befolkning, og 12 små østater, der er udviklingslande: Cookøerne, Kiribati, Mikronesien, Nauru, Niue, Palau, Marshalløerne, Samoa, Salomonøerne, Tonga, Tuvalu og Vanuatu.

Paris i 2015. Fiji havde formandskabet for den 23. klimakonference (COP23), som fandt sted i Bonn i Tyskland den 6.-17. november 2017.

Stillehavsoernes Forum, en politisk gruppering med 18 medlemmer, er en samtalepartner for EU for så vidt angår EU's udviklingsfinansiering og handelsforhandlinger. Grupperingen omfatter: Australien, Cookøerne, Mikronesien, Fiji, Kiribati, Nauru, New Zealand, Niue, Palau, Papua Ny Guinea, Marshalløerne, Samoa, Salomonøerne, Tonga, Tuvalu, Vanuatu, Ny Kaledonien og Fransk Polynesien. Ny Kaledonien og Fransk Polynesien udgør sammen med Pitcairn og Wallis og Futuna EU's fire oversøiske lande og territorier (OLT'er) i regionen.

EUROPA-PARLAMENTETS ROLLE

Europa-Parlamentets forbindelser med henholdsvis Australiens og New Zealands parlament går tilbage til 1979, da [Delegationen for Forbindelserne med Australien og New Zealand \(DANZ\)](#) blev oprettet. Siden da har DANZ deltaget i regelmæssige interparlamentariske møder med det australske og det newzealandske parlament for at fremme forbindelserne med begge lande og drøfte spørgsmål af fælles interesse såsom landbrug, energi, miljø og klimaforandringer, udvikling og økonomisk samarbejde, videnskab og teknologi, handel, fremme af global og regional sikkerhed i Asien og Stillehavsområdet, terrorbekæmpelse og menneskerettigheder. Det [39. og seneste interparlamentariske møde mellem EU og Australien](#) fandt sted i Sydney og Brisbane i oktober 2018. Det [22. interparlamentariske møde mellem EU og New Zealand](#) blev afholdt i Wellington og Auckland i februar 2018.

For så vidt angår dets forbindelser med de andre Stillehavslande er Europa-Parlamentet repræsenteret af [Delegationen til Den Blandede Parlamentariske Forsamling AVS-EU](#) (DACP). DACP deltager ligesom dens modpart i AVS-landene i Den Blandede Parlamentariske Forsamling AVS-EU, som består af lige mange repræsentanter for EU og AVS-landene. Delegationens hovedopgave er at forberede møderne i Den Blandede Parlamentariske Forsamling AVS-EU, evaluere og følge op på Europa-Parlamentets aktiviteter, organisere møder med højtstående AVS-personer og drøfte aktuelle emner i forbindelse med gennemførelsen af Cotonouaftalen. Den [37. samling](#) i Den Blandede Parlamentariske Forsamling AVS-EU fandt sted i Bukarest (Rumænien) i marts 2019, og den næste vil finde sted i Rwanda i december 2019.

Flavia Bernardini
10/2019

